

एवमुक्त्वा तु तं रुद्रस्तत्रैवान्तरधीयत । सचापि सगरो राजा जगाम स्वं निवेशनं ।
 पत्नीभ्यां सहितस्तत्र सोऽतिदृष्टमनास्तदा । तस्य ते मनुजग्रष्ठ भार्य्यं कमललोचने ।
 वैदर्भी चैव शैव्या च गर्भिण्यौ सम्बभूवतुः । ततः कालेन वैदर्भी गर्भालावुं व्यजायत ।
 शैव्या च सुषुवे पुत्रं कुमारं देवरूपिणं । तदाऽलावुं समुत्सृष्टुं मनश्चक्रे स पार्थिवः ।
 अथान्तरोत्ताच्छुश्राव वाचं गम्भीरनिस्वनां । राजन् मा साहसङ्घर्षीः पुत्त्रान्न त्यक्तुमर्हसि ।
 अलावुमध्यान्निष्कृत्य वीजं यत्नेन गोप्यतां । स्त्रोपस्त्रेदेषु पात्रेषु घृतपूर्वेषु भागशः ।
 ततः पुत्त्रसहस्राणि षष्टिं प्राप्स्यसि भारत । महोदेवेन दिष्टं ते पुत्त्रजन्म नराधिप ।
 अनेन क्रमयोगेन मा ते बुद्धिरतोऽन्यथा ।
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि तीर्थयात्रापर्वणि सगरसन्ततिकथने षडधिकशतोऽध्यायः ॥ १०६ ॥
 ॥ लोमश उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वाऽन्तरीचाच्च स राजा राजसत्तम । यथोक्तं तच्चकाराय अदधद्भरतर्षभ ।
 एकैकशस्ततः कृत्वा वीजं वीजं नराधिपः । घृतपूर्वेषु कुम्भेषु तान् भागान् विदधे ततः ।
 धात्रीश्चैकैकशः प्रादात् पुत्त्ररक्षणतत्परः । ततः कालेन महता समुत्तस्थुर्भवावलाः ।
 षष्टिः पुत्त्रसहस्राणि तस्याप्रतिमतेजसः । रुद्रप्रसादाद्राजर्षेः समजायन्त पार्थिव ।
 ते घोराः क्रूरकर्षाण आकाशपरिसर्पिणः । बह्वलाच्चावजानन्तः सर्वान् लोकान् सहामरान् ।
 त्रिदशांश्चाप्यधावन्त तथा गन्धर्व्वराक्षसान् । सर्वाणि चैव भूतानि गूढराः समरशालिनः ।
 बाध्यमानास्ततो लोकाः सागरैर्भन्दबुद्धिभिः । ब्रह्माणं शरणं जग्मुः सहिताः सर्वदेवतैः ।
 तानुवाच महाभागः सर्वलोकपितामहः । गच्छध्वं त्रिदशाः सर्वे लोकैः सार्द्धं यथागतं ।
 नातिदीर्घेण कालेन सागराणां क्षयो महान् । भविष्यति महाघोरः स्वकृतैः कर्मभिः सुराः ।
 एवमुक्त्वास्तु ते देवा लोकाश्च मनुजेश्वर । पितामहमनुज्ञाय विप्रजग्मुर्धयागतं ।
 ततः काले बह्वतिथे व्यतीते भरतर्षभ । दीक्षितः सगरो राजा हयमेधेन वीर्यवान् ।
 तस्याश्वो व्यचरद्भूमिं पुत्त्रैः स परिरक्षितः । समुद्रं स समासाद्य निस्तोयं भीमदर्शनं ।
 रक्ष्यमाणः प्रयत्नेन तत्रैवान्तरधीयत । ततस्ते सागरास्तात हतं मत्वा हयोत्तमं ।
 आगम्य पितुराचक्षुरदृश्यं तुरगं हतं । तेनोक्ता दिक्षु सर्वासु सर्वे मार्गत वाजिनं ।
 ततस्ते पितुराज्ञाय दिक्षु सर्वासु तं हयं । अमार्गन्त महाराज सर्वश्च पृथिवीतलं ।
 ततस्ते सागराः सर्वे समुपेत्य परस्परं । नाप्यगच्छन्त तुरगमश्वहर्त्तारमेव च ।
 आगम्य पितरञ्चोचुस्ततः प्राञ्जलयोऽग्रतः । ससमुद्रवनदीपा सनदीनदकेन्द्रराः ।
 सपर्व्वतवनोद्देशा निखिलेन मही नृप । अस्माभिर्विचिता राजन् शासनात्तव पार्थिव ।
 नचाश्वमधिगच्छामो नाश्वहर्त्तारमेव च । श्रुत्वा तु वचनं तेषां स राजा क्रोधमूर्च्छितः ।
 उवाच वचनं सर्वं स्तदा दैववशान्नृप । अनागमाय गच्छध्वं भूयो मार्गत वाजिनं ।
 यज्ञियं तं विना ह्यश्वं नागन्तव्यं हि पुत्त्रकाः । प्रतिगृह्य तु सन्देशं पितुस्ते सगरात्मजाः ।